

Reflection KNTOS Summer School and Field Trip

By: Suthira Kanatham – Chiang Mai University.

ความเข้าใจต่อ Transdisciplinary Approach

ฉันพยายามที่จะสรุปภาพในใจเกี่ยวกับ TD ภายหลังจากที่ได้อ่านบทความและนั่งเรียน ซึ่งพบว่า การทำความเข้าใจนั้นต้องเกิดการอ่านหรือจินตนาการไปด้วยส่วนหนึ่ง และการลงมือปฏิบัติ (practice) ในพื้นที่ (field work) ด้วยส่วนหนึ่ง จึงจะทำให้เห็นภาพของ TD ที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม จากการนั่งเรียนในชั้นเรียนฉันก็พยายามสรุปประเด็นของ TD ได้ดังนี้

1. Transdisciplinary Research

คือการวิจัยที่นักวิจัยหลายสาขามาทำวิจัยในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยทำโจทย์วิจัยร่วมกัน แบบไปไหนไปด้วยกัน แบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลซึ่งกันและกัน อีกทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกันตลอดเวลา ทำให้เกิดการสร้างแนวทางใหม่ระหว่างสาขาวิชาหรือระหว่างผู้เชี่ยวชาญในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการ ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายต่างๆหรือผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ใช่ นักวิชาการ และชาวบ้านหรือชาวพื้นเมือง ซึ่งในประเด็นนี้ฉันคิดว่า TD ได้ช่วยอุดรอยรั่วปัญหาของแนวทางในการวิจัยต่างๆที่ผ่านมา เช่น การวิจัยแบบ Multidisciplinary research ที่นักวิชาการที่ชำนาญในแต่ละสาขาวิชาแยกหัวข้อในการเขียนวิเคราะห์และดำเนินการในการวิจัยต่างหาก แล้วนำมารวมกันในภายหลัง ซึ่งปัญหาก็คือไม่ก่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน อีกทั้งอาจก่อให้เกิดผลกระทบกับอีกสาขาวิชาหนึ่งก็เป็นไปได้ ดังนั้นฉันคิดว่า TD จึงเป็นทางเลือกหนึ่งของแนวคิดที่สามารถตอบโจทย์ในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนในสังคมปัจจุบันได้

2. Transdisciplinary Approach จุดเด่นของ TD ที่แตกต่างจากแขนงสาขาอื่นๆ

ฉันคิดว่าน่าจะอยู่ที่การเน้นบูรณาการความรู้ทุกประเภท ทั้งความรู้ที่เป็นสถาบันการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการช่วยแก้ไขปัญหาในพื้นที่

นอกจากนี้ชาวบ้านหรือกลุ่มคนที่เราจะไปร่วมแก้ไขปัญหาให้นี้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ เพราะเขามีองค์ความรู้ดีอยู่แล้ว อีกทั้งมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้นการวิเคราะห์ปัญหาโดยเริ่มต้นวิเคราะห์ข้อมูลบูรณาการร่วมกับชาวบ้านที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทอันเฉพาะเจาะจงจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ทีมผู้วิจัยทุกคนเห็นทิศทางการทำวิจัยร่วมกัน

3. ในส่วนการนำเสนอของ Petra นั้น ฉันขอสรุปว่า TD จำเป็นต้องมีแกนหลักสำคัญ 3 ส่วนคือ

- a. มีความซับซ้อน(complexity)
- b. มีความหลากหลายระดับของความเป็นจริง (multiple level of reality) และ

c. ตรรกะของแต่ละบุคคล (logic of individual middle)

นอกจากนี้ TD มี 3 ขั้นตอน อันได้แก่ **ประการแรก**คือการกำหนดกรอบที่จะกำหนดว่าใครหรืออะไรที่จะมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียในการกำหนดปัญหา ในขั้นตอนการจัดเฟรมเราควรพูดถึงเป้าหมายและวิธีการสร้างทีมงานความร่วมมือและข้อเสนอแนะด้วย **ขั้นตอนที่สอง**คือการดำเนินงานกระบวนการวิจัยซึ่งรวมถึงการประชุมการแลกเปลี่ยนการประชุมเชิงปฏิบัติการและการตีพิมพ์ **ขั้นตอนที่สาม**คือผลลัพธ์ที่ได้แยกความแตกต่างระหว่างระบบความรู้ เป้าหมาย ผลการกำหนดนโยบายและการใช้งาน Petra เองก็พยายามท้าทายและนำเสนอว่า TD คือแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหา (problem solution) และ ทางออกของปัญหา (problem choice)

ความเข้าใจต่อ **Political Ecology**

Dr. Carl Middleton

ดีพยายามสรุปความและอธิบายการเชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมืองที่เชื่อมกับแนวคิด TD ซึ่งในความเข้าใจของฉันทาคิดว่า “Political Ecology” หรือเศรษฐศาสตร์การเมืองคือความสัมพันธ์เชื่อมโยงของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางสังคม สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม กับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ดังนั้น การจัดการ หรือ การบริหาร ให้ทั้งมนุษย์ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการเมืองเกิดการสมดุล จึงน่าจะเป็นเป้าหมายสำคัญของแนวคิดนี้

เนื่องด้วยแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมือง **Political Ecology** สัมพันธ์ทั้งความทันสมัยและระบบการตลาด(modernization and the market) **Political Ecology** จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นความสัมพันธ์แบบวิภาษวิธีระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (**Political Ecology assumes that there is a dialectical relationship between human being and their environments**) ไม่ว่าจะจะเป็นความสัมพันธ์ทางการผลิต ความสัมพันธ์ทางชนชั้น ความสัมพันธ์ทางเพศ ความเป็นรัฐหรือสถาบัน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงองค์ความรู้ด้านสถาปัตยกรรมต่างๆ อีกด้วย

ดังนั้นการเข้าไปดูเงื่อนไขหรือปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ข้างต้นจึงเป็นหัวข้อสำคัญของแนวคิด **Political Ecology** การวิจัยจึงควรที่จะมุ่งเน้นไปที่การหาว่าใครมีส่วนได้ส่วนเสียกับปรากฏการณ์ดังกล่าว รายได้ที่สูงสูญเสียโดยเปล่าประโยชน์และอำนาจที่แตกต่างเหล่านั้นที่จะผลิตผลทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

สรุปความ **Political Ecology of Ecotourism**

การเข้าร่วมกลุ่มเพื่ออภิปรายประเด็นปัญหานั้น ฉันได้คิดว่า Ecotourism น่าจะเป็นกลุ่มที่สอดคล้องกับหัวเรื่องวิจัยปริญญาเอกที่ฉันกำลังทำอยู่ตอนนี้นีมากที่สุด จึงเลือกที่จะไปเข้ากลุ่มนี้ ซึ่งในช่วงแรก Michael ได้พยายามอธิบายภาพกว้างเป้าหมายของงานที่จะให้สมาชิกในกลุ่มดำเนินกา

ร สมาชิกได้ถกเถียงกันถึงเรื่องนิยามความหมายของ “Ecotourism” การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ซึ่งโดยสรุป ฉันคิดว่าคือการท่องเที่ยวที่ปราณีและคิดถึงธรรมชาติและสังคมวัฒนธรรมของคนดั้งเดิมที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นเป็นที่ตั้งซึ่งประเด็นหลักสำคัญที่เรานำมาพูดคุยและถกเถียงกันมากคือความขัดแย้งกันของการต้องการอนุรักษ์ (conservation) และในเวลาเดียวกันก็ต้องการการพัฒนา (development)

ท้ายที่สุดแล้วอาจกล่าวได้ว่า **Ecotourism** ยังเป็นวาทกรรม (discourse) ที่ยังมีการถูกสร้างและถกเถียงกันไม่สิ้นสุดในปัจจุบัน

ตามความเข้าใจของฉันแล้วพบว่าลักษณะของ **Ecotourism** คือ 1) ให้ความสำคัญและเคารพกับสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ท่องเที่ยว 2) นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับประสบการณ์ธรรมชาติโดยตรง 3) การท่องเที่ยวดังกล่าวนี้ได้ให้ทั้งข้อมูลและความสุนทรีย์ทางอารมณ์

เนื่องด้วยกลุ่ม **Ecotourism** ของเราใช้พื้นที่ของ Tam Dao เป็นกรณีศึกษา ซึ่งปัญหาโดยย่อ พบว่า Tam Dam ภายหลังจากปี 1996 ที่ Tam Dao ถูกประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติแล้วนั้นก็เกิดปัญหาหลายประการ ประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถยังชีพในการแสวงหาอาหารยังชีพได้ตามปกติ เนื่องด้วยการบีบบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ ทำให้มีผลกระทบต่อกิจกรรมการทำมาหากินในครัวเรือน ขณะเดียวกันก็มีผู้ฝ่าฝืนในการล่าสัตว์หรือหาของป่ามากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการซื้อขายสัตว์ป่าหลากหลายสายพันธุ์ให้กับร้านอาหารในตลาดท้องถิ่นหรือตามที่พักท่องเที่ยวต้องการอีกด้วย

Ecotourism จึงเปรียบเสมือนเป็นกลยุทธ์ในการอนุรักษ์ (Ecotourism as conservation strategy) นั้น

กลุ่มเราได้วิเคราะห์ถึงความเป็น “เจ้าบ้าน” (Host) และ “แขก” (Gest) ซึ่งพบว่า เจ้าบ้านต้องการดึงดูดให้แขกเข้ามาบ้านตนเอง และต้องการ “เงิน” (money) จากนักท่องเที่ยว ขณะที่ต้องเตรียมโครงสร้างพื้นฐานเช่นอาหาร Homestay เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยว ต้องการ “ความเป็นของแท้”(authenticity) ความสะดวกสบายและการบริการ

เมื่อเชื่อมโยงกับ Political Ecology แล้ว กลุ่มเราพบว่า ET สามารถอธิบายแง่มุมได้ 3 ส่วนคือ

1. Conservation and control – กล่าวคือ การอนุรักษ์ที่ไม่เอามนุษย์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติเข้าไปร่วมใน การอนุรักษ์ ตัวอย่าง ธรรมชาติบางส่วนเหมือนไม่สามารถเข้าไปใช้หรือมนุษย์ไม่ได้เข้าไป เป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศนี้เลย
2. Environmental conflict and exclusion- กล่าวคือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น อำนาจแห่งความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมของการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติ ทำให้เกิดการกระจายรายได้ที่แตกต่างกัน
3. Environmental subjects and identity – ตัวตนและวิถีชีวิตรากหญ้าดั้งเดิมของชนเผ่าไม่สามารถดำเนินไปได้ อย่างราบรื่นภายใต้นโยบายภาครัฐที่เน้น Ecotourism ที่ไม่สอดคล้องกับชุมชน แต่สามารถปรับประยุกต์ใช้จากบทความที่อาศัยแนวคิด “
Environmentalality”
ที่มองว่ากลุ่มชนสามารถปรับประยุกต์ใช้หรือสร้างเงื่อนไขสิ่งแวดล้อม ด้วยตนเองในการจัดการกับสิ่งแวดล้อมโดยปราศจากการควบคุมหรือ บังคับจากใคร

หลังจากนั้นทางกลุ่มได้มีการวางแผนเพื่อที่จะลง Field Trip โดย เกิดการตั้งคำถามว่า การที่เราจะทำ TD นั้นจะต้องเริ่มต้นตามขั้นตอนดังนี้คือ

1. ทำไมเราต้องการทำวิจัย (Why do we do we want to do the research?) อันนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผล เพราะในความเห็นของฉันคิดว่า

- TD เป็นทีมวิจัยที่ co-produce knowledge ดังนั้นการตั้งประเด็นปัญหาขึ้นมาต้องดูพื้นที่เป็นที่ตั้งหรือสถานการณ์ นั้น เป็น ที่ ตั้ง ว่า มี อะไร เกิด ขึ้น เพื่อที่จะพิจารณาให้สอดคล้องกับประเด็น ecotourism
2. คุณต้องการรู้อะไรแน่นอนจากงานวิจัยบ้าง (what exact do you want to know about the research?) - สิ่งสำคัญคือต้องรู้โครงสร้างพื้นฐานทางสังคมของชุมชน ปัญหาพื้นฐานของชุมชนและวัฒนธรรมในบริบทเฉพาะของชุมชนนั้นๆ ในกรณีของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ET นั้น เราต้องตรวจสอบองค์ความรู้และองค์ความรู้พื้นฐานของคนในชุมชนที่จะเป็นฐานในการท่องเที่ยวแบบ ET
  3. การวิจัยต้องทำอย่างไร (How to do the research?) - มีหลากหลายรูปแบบแนวทางที่จะเก็บข้อมูลขึ้นอยู่กับสิ่งที่ทางทีมวิจัยต้องการจะรู้หรือคำถามวิจัยที่กลุ่มออกแบบไว้ เช่น in-depth interview, survey, discussion group, formal and informal interview โดยที่นักวิจัยในทีมทั้งหมดสามารถที่จะทำงานต่างๆได้หลากหลายและร่วมกันทำพร้อมกัน

Reflection from Field Trip

การลงชุมชนอาจกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ฉันชื่นชอบมาก เพราะจะได้เห็นปรากฏการณ์จริงในพื้นที่ แต่เนื่องด้วยมีกฎระเบียบที่เข้มงวดอันอาจมีผลกระทบต่อข้อมูลหรือการดำรงอยู่ของทีม จึงทำให้รู้สึกขัดแย้งในใจบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม การเดินออกไปเยี่ยมชมพื้นที่และเห็นบ้านเรือนก็เป็นสิ่งที่สร้างความประทับใจ

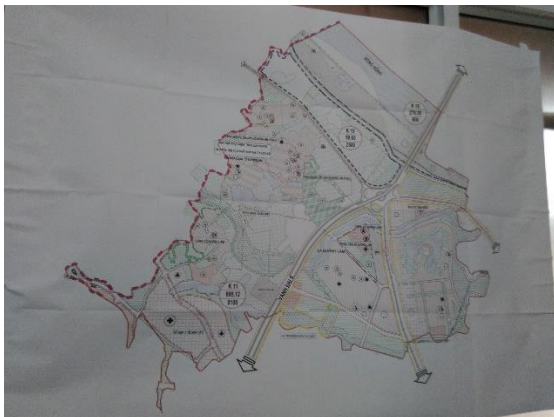
วันแรกในช่วงเช้าผู้นำชุมชนได้ให้ภาพรวมกับภาพของ Duong Lam ที่ ึ่ง ห ม ด ซึ่งทำให้เราสามารถนำไปเชื่อมกับช่วงบ่ายที่กลุ่มของเราได้จับประเด็นเรื่อง Social Inequality ในหมู่บ้าน Mung Phu และได้แบ่งเป็น group interview 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้นำ และกลุ่มผู้หญิง

ซึ่งฉันเองได้รับผิดชอบในส่วนการจดบันทึกของกลุ่มผู้นำที่มากขึ้น 2 คน ผู้นำทั้ง 2 ท่านพบว่า 1 ท่านมีอาชีพเป็นอดีตข้าราชการทหาร กินเงินบำนาญอยู่และมีลูกทำงานอยู่ที่ฮานอยส่งเงินให้ส่วนหนึ่งเลี้ยงดูอยู่ ส่วนอีกท่านมีอาชีพทำ Homestay มีรายได้ดี

เมื่อสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนา ก่อนและหลังการเป็น หมู่บ้าน Cultural heritage นั้น สามารถสรุปได้ว่า ภาพรวมทั้ง 2 ท่านเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี ทำให้คนรู้จักหมู่บ้านและรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของการเป็นหมู่บ้านแห่งนี้ รายได้ของประชาชนสูงขึ้น นอกจากนี้พวกเขารู้สึกมีความสุขเพราะมีคนเข้ามาในหมู่บ้านเยอะและเข้าเยี่ยมเยียน เจอหน้าคนแปลกใหม่ตลอดเวลา

แต่ในบางครั้งวัฒนธรรมบางอย่างก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือตัดทิ้งได้ เพราะหน่วยงานภาครัฐบังคับเช่น เรื่องการปรับปรุงบ้านเรือน

ประเด็นเรื่องรายได้ที่ได้มีความเท่าเทียมกันระหว่างครัวเรือนในชุมชนหรือไม่ นั้น ทั้ง 2 ท่านมองว่ามีความเท่าเทียมเสมอกันทุกครัวเรือน แต่หน่วยงานภาครัฐควรมีการเร่งปรับปรุงไฟฟ้าในหมู่บ้านให้มากกว่าเดิม

สิ่ง ที่ ผู้ นำ ำ ต ำ อ ง ก ำ ร จ ำ ก ร ฐ บ ำ ล คื อ ต ำ อ ง ก ำ ร ให้ ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการ Cultural heritage . ใ ให้ ม ำ ก ก ก ว ำ ำ นี ำ จะ ได้ ช่วย ก ำ น คื ด เ หื น ใน บ ำ ง เ รื่ อ ง ที่ น ำ ส อ ด ค ล ำ อ ง ก ำ บ วิ ธิ ชี วิ ต ของ ประชาชน

วันที่ 2 ฉันได้ทำตัวเป็นนักท่องเที่ยวเดินเที่ยวในหมู่บ้าน Mong Phu ซึ่งถือว่าได้ข้อมูลที่สนุกสนานและสำหรับฉันแล้วถือว่าเป็นวันที่สนุกที่สุดในการลง Field Trip ครั้งนี้ โดยเราเดินแบบใช้ informal interview ใน ก ำ ร เ ช ำ ำ ห ำ ำ ผู้ ค น ซึ่งเราไม่สามารถคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตได้เลยว่าจะเกิดอะไรขึ้น และมันเป็นเหตุการณ์ที่ดูเป็นธรรมชาติมาก ๆ เ ห มี อ น ก ำ ร พ บ ป ะ ก ำ น ใน ชี วิ ต ป ร ะ จ ำ ำ วัน และเราก็ถูกกระซอกเข้าไปบ้านนักกรีฑองถิ่นที่สร้างชื่อเสียงได้นอกจากนี้ชีวิตเธอก็ประสบความสำเร็จ ด้วยลูกชายเป็นถึงผู้จัดการใน

เมือง Ha Noi เราเดินลัดเลาะไปเรื่อยๆ ไปถึงบ้านหลังที่ 2 เป็นร้านอาหารและเข้าไปด้านในเป็นบ้านโบราณมีคุณยายคอยต้อนรับนักท่องเที่ยว ทั้ง บ้าน มี ค น อ ำ ศ ำ ย ห ำ ง ห ม ด 10 ค น 4 ร ำ น มี ก ล ย ุ ท ธิ ในการดึงดูดลูกค้าโดยการแนะนำ "แจ้หลาม" มีบอกว่าทำจากชาเขียวที่มีขายเพียงแห่งเดียวคือที่นี้เท่านั้น โดยบอกว่ากรรมวิธียุ่งยากหลายขั้นตอนแต่ทำยที่สุดแล้ว เราก็ไม่ได้สินค้าตัวนี้

เราเดินทางไปบ้านหลังที่ 3 เป็นบ้าน National Hero เป็นบ้านของนักรบของหมู่บ้าน ซึ่งตัวบ้านเป็นบ้านโบราณที่ผ่านการซ่อมแซมมาแล้ว 3 ครั้ง แต่พิเศษตรงที่คนรู้ถึงที่ 3 นี้ได้รับพิจารณาให้ได้รับเงินจากรัฐบาลเพราะเป็นบ้านที่ถูกพิจารณาว่ามีคุณค่าในเชิงวัฒนธรรมต่อชุมชนทางรัฐบาลจึงให้เงินสนับสนุนผู้ให้ข้อมูลเป็นลูกหลานรุ่นที่ 10 แล้วโดยเขาได้เล่าประวัติความเป็นมาอย่างภาคภูมิใจ พร้อมทั้งพาไปไหว้บรรพบุรุษซึ่งจำเป็นต้องร่วมบริจาคด้วย ซึ่งตัวฉันเองคิดว่าอันนี้เป็นกลยุทธ์สำคัญของบ้านหลังนี้ที่ต้องพาแขกไปไหว้บรรพบุรุษเพื่อให้ร่วมบริจาค

จากการลงพื้นที่ในวันที่ 2 นี้ฉันตั้งข้อสังเกตว่า 1. ทุกคนในหมู่บ้านต่างหน้าตาอึดอ้อม ทำหน้าที่ต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างดีมาก 2. ทุกคนมีทัศนคติที่ดีกับนักท่องเที่ยวและมองว่ามีเม็ดเงินเข้ามาในหมู่บ้านแต่น่าจะต้องมีการจัดการในเรื่องการท่องเที่ยวในส่วนที่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการด้วย

วันที่ 3

ข้อจำกัดในการได้ข้อมูลคือการไม่สามารถเลือกกรณีศึกษาเองได้เนื่องด้วยผู้นำในชุมชนได้คัดเลือกผู้สัมภาษณ์ไว้ให้เรียบร้อยแล้วกรณีแรกคือชาวนาที่ผันตัวเองเป็นนักธุรกิจการเกษตรที่ประสบผลสำเร็จเราไปเที่ยวบ้านโบราณของเขา พร้อมทั้งเห็นโถงที่ผลิตน้ำซอสถั่วเหลืองแต่เนื่องด้วยมีเวลาที่จำกัดจึงไม่สามารถได้ข้อมูลที่ชัดเจนในรายละเอียดเขาได้ฝึกการเรียนรู้การผลิตการเกษตรและการแปรรูปผลผลิตจาก JICA ทำให้สามารถมีผลผลิตที่หลากหลายรวมทั้งผลิตเหล้าท้องถิ่นที่เป็นแบรนด์ของตนเองได้อีกด้วย

บ้านหลังที่ 2 เป็นบ้านข้าราชการครูเก่าทั้ง สามภรรยา และคนในครอบครัวเป็นพนักงานของรัฐ ไม่มีความสนใจในการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาภาครัฐที่จะกระตุ้น การท่องเที่ยว เพราะคิดว่ารายได้ของครอบครัวเพียงพอแล้ว และไม่มีใครที่จะเข้ามาจัดการในเรื่องนี้ได้

ส่วนหลังสุดท้ายคือบ้านของประธานกลุ่มแม่บ้านที่รวมกลุ่มสตรีในการเรียนรู้ การจัดการการท่องเที่ยว ในชุมชน เธอให้เหตุผลว่าเนื่องด้วยนโยบายของภาครัฐที่เป็นแบบ Top-down นั้นไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการในส วนของกา รท่องเที ยว มากนัก โดยเฉพาะกลุ่มของผู้หญิงที่ต้องมีการรวมกลุ่มกันเพื่อที่จะแสวงหาความรู้หรือ กลยุทธ์เสริมสร้างเพื่อต่อกับผู้ชายและภาครัฐด้วย

การสรุปภาพรวมของการการนำเอาแนวคิดมาใช้ในการลงพื้นที่

การลงเก็บข้อมูลในพื้นที่ทำให้ฉันได้ข้อมูลที่ทำให้เห็นว่าการพัฒนาที่รัฐ เ นั้นแบบ Top-down นั้น

ทำให้ประชาชนในพื้นที่ขาดการแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึกกับหน่วยงานภาครัฐและเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการโครงการที่กระทบกับชีวิตโดยตรงของตนเอง เช่นโครงการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ภาครัฐบริหารจัดการเอง หรือ แม้แต่ผ่านตัวแทน Agency ที่อาจมีระบบเส้นสายหรือขาดการตระหนักถึงอำนาจที่เท่าเทียมกันของคนที่จะเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้นหรือเข้าถึงนักท่องเที่ยว ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าบ้านที่สามารถเชื่อมโยงกับองค์กรภายนอกมากกว่าจะสามารถต้อนรับและเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้มากกว่า อย่างไรก็ตามฉันเชื่อว่าชาวบ้านเองมีภูมิปัญญาและกลยุทธ์ทางการตลาดที่ยอดเยียมการรวมกลุ่มถือเป็นศักยภาพที่สำคัญและเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินการแต่เท่าที่เห็นคือขาดการกระตุ้นและส่งเสริมจากภาครัฐอย่างแท้จริง

ส่วนการเชื่อมโยงแนวคิด TD จาก Summer school มาสู่ Field Trip นั้น ฉันคิดว่าจริงๆสามารถทำได้และทำได้ดีด้วยในพื้นที่ของ DOUNG LAM โดยเฉพะ หมู่บ้าน Mong Phu หากภาครัฐเปิดใจและเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้มีโอกาสมีเสียงสะท้อนในการนำเสนอความคิดในการพัฒนา คาดว่าการจัดการอย่างยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้อย่างแน่นอน เพราะเท่าที่ฉันสังเกตและสอบถามชาวบ้านพบว่าชาวบ้านพร้อมและยินดีที่เขาเป็นหมู่บ้านวัฒนธรรม และต้องการให้เกิดการอนุรักษ์ แต่ขณะเดียวกันก็ต้องสอดคล้องและไม่ลำบากกับการใช้ชีวิตในวิถีของโลกปัจจุบันด้วยเช่นเดียวกัน

Methodology ที่ใช้ในการลง field trip ครั้งนี้ฉันเห็นว่าด้วยข้อจำกัดของบริบทของสังคมเวียดนามและข้อจำกัดในการได้มาของข้อมูล และช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นเพียงช่วงสั้นๆ ทำให้การได้ข้อมูลที่ไต่จากการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก อาจเป็นข้อมูลที่ยังไม่น่าเชื่อถือเพียงพอ ยังคงต้องมีการตรวจสอบข้อมูลอีกหลายขั้นตอน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการได้ข้อมูลขั้นพื้นฐานเหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อไปในการ

นำไปวิเคราะห์เพื่อให้ทีมนักวิจัยที่ต้องการพัฒนากรอบการวิจัยที่ใช้ TD
เอาเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการวิเคราะห์ปัญหาต่อไป

การนำผลไปใช้ประโยชน์หรือการวิจัยในอนาคต

เนื่องจากหัวข้อวิทยานิพนธ์ของฉันนั้นสนใจในเรื่อง
“การเมืองวัฒนธรรมของการสร้างประวัติศาสตร์ในประเพณีการแข่งขันเรือยาว
ของจังหวัดน่าน (Cultural Politics of Historical Construction in the
Long Boat Racing Festival in Nan Province) ในประเทศไทย
ซึ่งฉันสนใจที่จะตอบคำถามว่า

1. กลุ่มผลประโยชน์กลุ่มไหนบ้างที่เข้ามานิยามความหมายและมีส่วนร่วม
นิยามประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประเพณีการแข่งขันเรือยาวในจังหวัดน่าน

2. การนิยามช่วงชิงความหมายของประเพณีการแข่งขันเรือยาวจังหวัดน่านแ
สดงให้เห็นการเมืองเชิงวัฒนธรรมในรูปแบบใดบ้าง

3. การเมืองวัฒนธรรมของประเพณีการแข่งขันเรือยาวจังหวัดน่านได้สะท้อน
ความเป็นตัวตนของคนเมืองน่านอย่างไรบ้าง

ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าว ฉันเชื่อว่าแนวคิด TD
สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ เพราะเป็นแนวคิดที่สามารถมองเห็น dynamism
แ ล ล ะ diversity
กลุ่มคนที่เข้ามาร่วมมีหลากหลายระดับจึงเป็นแนวคิดที่น่าสนใจที่จะหยิบมาพิจ
ารณาอย่างยิ่ง

ความคิดเห็นต่อโครงการ

1. ฉันขอขอบคุณโครงการที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้สร้างเ
ครือข่ายและเรียนรู้กับเพื่อนใหม่ที่หลากหลาย
อีกทั้งมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายมุมมอง
2. การเริ่มให้เรียนรู้แนวคิดและถกเถียงในกลุ่มย่อยนั้นสำหรับฉันคิดว่า
เป็นเรื่องใหม่ แต่ไม่เป็นเรื่องยากที่จะพัฒนา

- แต่เมื่อผ่านมาแล้วคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีมากๆที่ให้ฝึกความกล้าและการแสดงออก พัฒนาความคิด
3. การมีอาจารย์พี่เลี้ยงประจำกลุ่มเป็นสิ่งที่ดีมาก ในกลุ่มของฉันนั้น อาจารย์ Michael และ อาจารย์ Mukdawan คอยช่วยเหลือและสนับสนุน อีกทั้งกระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ ซึ่งฉันคิดว่าทั้ง 2 ท่านทำงานหนักมาก แต่เป็นกระบวนการที่ดีมากในการกระตุ้นและเตือนให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและแสดงความกล้าในการนำเสนอ
  4. สี่ ำ ห รั บ ฉั น แ ล ้ว แม้ว่าต้องเปลี่ยนที่นอนบ่อยครั้งและบางครั้งมีการเปลี่ยนตารางบางส่วนหรือปัญหามันเกิดที่ตัวฉันเองที่สับสนภาษาไม่สามารถจับประเด็นอะไรได้เลย แต่โครงการก็ดำเนินเสร็จสิ้นและฉันได้พบเพื่อนใหม่ได้อะไรใหม่ๆ ที่คิดว่าสามารถเป็นประสบการณ์
  5. ท้ายที่สุดขอขอบคุณที่อนุญาตให้เขียนครั้งนี้เป็นภาษาไทย

